

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดและทฤษฎีของการพัฒนา	8
แนวคิดและทฤษฎีของภูมิปัญญา	13
ข้อมูลเกี่ยวกับสีธรรมชาติที่ใช้ย้อมผ้าในประเทศไทยและต่างประเทศ	23
ข้อมูลของจังหวัดสกลนคร	49
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
กรอบแนวคิดการวิจัย	57
สมมติฐานในการวิจัย	58
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	59
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การทดสอบเครื่องมือ	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	62
ผลการวิจัย	62
ข้อวิจารณ์	112
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	116
สรุปผลการวิจัย	116
ข้อเสนอแนะ	126
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	128
ภาคผนวก	132
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	133
ภาคผนวก ข พรรณไม้ที่ให้สิทธิธรรมชาติในจังหวัดสกลนคร	152
ภาคผนวก ค การข้อมฝ้ายด้วยสิทธิธรรมชาติของเกษตรกรในจังหวัดสกลนคร	201

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร	64
2	การบันทึกข้อมูลก่อนและหลังเป็นสินค้า OTOP ของเกษตรกร	66
3	การข้อมด้ายฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีคราม สีน้ำตาล สีเหลือง และสีแดง ก่อนและหลังเป็นสินค้า OTOP	68
4	ความรู้ในการข้อมสีฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีคราม	69
5	ความรู้ในการข้อมด้ายฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีน้ำตาล	70
6	ความรู้ในการข้อมด้ายฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีเหลือง	71
7	ความรู้ในการข้อมด้ายฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีแดง	72
8	ความรู้เกี่ยวกับสารช่วยติดสีที่ใช้ในการข้อมสีฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ	73
9	ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตฝ้ายข้อมสีสิทธรมชาติ	74
10	การพัฒนาการข้อมฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีคราม	75
11	การพัฒนาการข้อมฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีน้ำตาล	76
12	การพัฒนาการข้อมฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีเหลือง	77
13	การพัฒนาการข้อมฝ้ายด้วยสิทธรมชาติ สีแดง	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	79
15	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ใช้สกัดสีครามในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีคราม ของเกษตรกร	81
16	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิตในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีคราม ของเกษตรกร	82
17	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้ายในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีคราม ของเกษตรกร	83
18	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ใช้สกัดสีน้ำตาลในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีน้ำตาล ของเกษตรกร	85
19	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิตในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีน้ำตาล ของเกษตรกร	86
20	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้ายในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีน้ำตาล ของเกษตรกร	87
21	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ใช้สกัดสีเหลืองในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีเหลือง ของเกษตรกร	89
22	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิตในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีเหลือง ของเกษตรกร	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้ายในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีเหลือง ของเกษตรกร	91
24	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ใช้สกัดสีแดงในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีแดง ของเกษตรกร	93
25	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิตในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีแดงของเกษตรกร	94
26	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้ายในการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีแดง ของเกษตรกร	95
27	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ให้สีคราม ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีครามที่แตกต่างกัน	97
28	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิต ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีครามที่แตกต่างกัน	98
29	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้าย ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีครามที่แตกต่างกัน	99
30	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ให้สีน้ำตาล ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีน้ำตาลที่แตกต่างกัน	101
31	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิต ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการย้อมสีด้วย ฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีน้ำตาลที่แตกต่างกัน	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้าย ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการ ย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีน้ำตาลที่แตกต่างกัน	103
33	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ให้สีเหลือง ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการ ย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีเหลืองที่แตกต่างกัน	105
34	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิต ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการ ย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีเหลืองที่แตกต่างกัน	106
35	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้าย ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการ ย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีเหลืองที่แตกต่างกัน	107
36	เปรียบเทียบการพัฒนาวัตถุดิบที่ให้สีแดง ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการ ย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีแดงที่แตกต่างกัน	109
37	เปรียบเทียบการพัฒนาขั้นตอนการผลิต ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการ ย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีแดงที่แตกต่างกัน	110
38	เปรียบเทียบการพัฒนาลักษณะของสีฝ้าย ของเกษตรกรที่มีความรู้ในการ ย้อมสีด้วยฝ้ายด้วยสีธรรมชาติสีแดงที่แตกต่างกัน	111

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ตราประจำจังหวัดสกลนคร	49
2	กรอบแนวคิดการวิจัย	57
ภาพผนวกที่		
1	ก้อแฮะ	153
2	กาหลง	154
3	กระโดน	155
4	กระบก	156
5	กระถินณรงค์	157
6	กระท้อน	158
7	กล้วยน้ำว้า	159
8	ต้นเข	160
9	ขนุน	161
10	ขมิ้น	162

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
11	ขี้มอด	163
12	ขี้เหล็ก	164
13	ครั่ง	165
14	คราม	166
15	แค	167
16	คำแสด	168
17	จิ้ง	169
18	ตีนนก	170
19	ตีว	171
20	ตะคร้อ	172
21	ตะไคร้	173
22	ถั่วแระ	174
23	ทองกวาว	175

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
24	นนทรี	176
25	ประคู้	177
26	ฝาง	178
27	เพกา	179
28	มังคุด	180
29	มะกอก	181
30	มะขาม	182
31	มะขามป้อม	183
32	มะพร้าว	184
33	มะม่วง	185
34	มะม่วงป่า	186
35	มะม่วงหัวแมงวัน	187
36	มะยม	188

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
37	ยูคาลิปตัส	189
38	ขอบ้าน	190
39	ขอป่า	191
40	สัก	192
41	สมอ	193
42	ส้มป่อย	194
43	สะแกนา	195
44	สะเดา	196
45	หนามหัน	197
46	เหมือดแอ	198
47	หว่า	199
48	อินทนิลน้ำ	200
49	เนื้อคราม	206

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
50	การทำน้ำค้างจากจี๊ดเข้าพืชเนื้ออ่อน	207
51	การโจกคราม	207
52	การข้อมหม่อนิล	208
53	เส้นด้ายฝ้ายที่ข้อมสีคราม	208
54	การทำความสะอาดเส้นด้ายฝ้าย	209
55	การต้มเคี่ยวเปลือกไม้	210
56	การกรองเอาน้ำสี	210
57	นำเส้นด้ายฝ้ายลงข้อมในน้ำสี	210
58	นำเส้นด้ายฝ้ายลงแชในน้ำปูนใส	211
59	นำเส้นด้ายฝ้ายไปตากในที่ร่มหรือผึ่งลมให้แห้ง	211